

DEKLARATA PËR PARIMET E INVESTIMIT
e
Fondit me pjesëmarrje të hapur
“Master Pension Fund”

Përmbajtja

➤	HYRJE	2
1.	OBJEKTIVI I INVESTIMIT	2
2.	STRATEGJIA E INVESTIMIT	3
2.1.	ALOKIMI STRATEGJIK	4
3.	PROCESI I ADMINISTRIMIT TË RREZIKUT	4
4.	METODAT E VLERËSIMIT TË RREZIKUT NGA INVESTIMI	5

➤ Hyrje

Deklarata për parimet e investimit për Fondin e pensionit me pjesëmarrje të hapur “Master Pension Fund”, është përgatitur nga Credins Invest sh.a., Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit Privat dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive (Shoqëria), dhe miratuar nga Këshilli i Administrimit të Shoqërisë me vendim Nr. 46, Datë 14.11.2024, në përputhje me nenin Nr.92 të Ligjit Nr. 76/2023 “Për Fondet e Pensionit Privat” dhe Neni 34 të Rregullores Nr. 154 datë 19.09.2024 “Mbi rregulla të mëtejshme për investimet dhe veprimtarinë e fondit të pensionit privat”.

Deklarata përmban parimet e politikës së investimit të Shoqërisë në lidhje me investimin e aktiveve të Fondit sipas kërkesave ligjore duke përfshirë nënndarjet më poshtë:

- objektivat e investimeve;
- alokimin strategjik të aktiveve duke konsideruar natyrën dhe kohëzgjatjen e detyrimeve për pension;
- procesin e administrimit të rrezikut;
- metodat e vlerësimit të rrezikut nga investimi;

Skema e Pensionit të Fondit të pensionit me pjesëmarrje të hapur “Master Pension Fund” është një skemë me kontribute të përcaktuara.

Kjo Deklaratë do të publikohet në faqen zyrtare të shoqërisë do të rishikohet të paktën çdo tre vjet, apo menjëherë nëse ka ndryshime të konsiderueshme në politikat e investimit në përputhje me kërkesat ligjore.

1. Objektivi i Investimit

Benefitet e daljes në pension që janë të disponueshme për anëtarët e Fondit dhe përbëhen nga shuma e kontributeve të bëra nga dhe në emër të tyre, së bashku me çdo kthim nga investimet, minus tarifat.

Objektivat e investimit përbëjnë rezultatet e dëshiruara të investimeve. Fondi ka dy objektiva kryesor investimi:

1. Objektivi për normën e kthimit: Fondi synon optimizimin e normës së kthimit duke minimizuar Rrezikun, ruajtjen e vlerës së kapitalit dhe likuiditetit për të siguruar të ardhura të mjaftueshme gjatë periudhës së pensionit.
2. Objektivi për Rrezikun: Objektivi për Rrezikun është konsistent me atë të investimeve të Fondit dhe normën e kthimit, ku tendenca dhe kapaciteti për të ndërmarrë risk është në nivele të ulëta.

Karakteristikat e objektivave të Fondit në radhë prioriteti janë si më poshtë:

Siguria – investimi i aktiveve të Fondit në instrumente me kredibilitet të lartë siç janë titujt qeveritare dhe të institucioneve financiare ndërkombëtare;

Likuiditeti - ruajtja e një niveli të mjaftueshëm likuiditeti në monedhën LEK për të përmbushur në kohë të gjitha detyrimet e pensioneve;

Kthimi nga investimi – portofoli i investimeve do të ndërtohet me synimin e maksimizimit të kthimit të kushtëzuar nga kufijtë e riskut dhe likuiditetit;

Diversifikimi i investimeve – portofoli i investimeve do përbehet nga lloje të ndryshme aktivesh të tregtuara në vende dhe tregje të ndryshme të specifikuara në politikën e investimit, me qëllim diversifikimin e riskut dhe kthimit që mbartin aktivet në të cilat Fondi investon.

2. Strategjia e Investimit

Mjetet do të investohen në përputhje me dispozitat e Ligjit Nr. 76/2023, datë 21.09.2023, dhe të politikës së investimeve të miratuar nga Këshilli i Administrimit të Shoqërisë “Credins Invest” sh.a., gjithmonë duke konsideruar interesin me të mirë të anëtarëve.

Fondi i pensionit ka një horizont kohor investimi afatgjatë. Horizonti kohor përkon me fazën e akumulimit e cila mbaron me daljen në pension. Horizonti kohor i fondit lidhet ngushtë me strategjinë e investimit, e cila kërkon aktive me maturitet që përputhen me këtë horizont. Të gjitha investimet do të kryhen duke mbajtur parasysh ruajtjen e vlerës së kapitalit dhe të një niveli të mjaftueshëm likuiditeti, për të përmbushur të gjitha detyrimet e tashme dhe të ardhshme në momentin që këto të fundit bëhen të pagueshme. Fondi do të investojë kryesisht:

- në obligacione afatgjatë të garantuara nga shtetit shqiptar;
- në obligacione afatgjatë të shteteve anëtare të BE-së dhe OECD-së ;
- në obligacione të institucioneve financiare ndërkombëtare (supranational) si Banka Botërore, Banka Qendrore Europiane, Banka Europiane e Investimeve.

Një horizont afatgjatë investimi kërkon nevojë minimale të menjëhershme për likuiditet. Në varësi të frekuencës dhe të madhësive të kontribuesve, gjithashtu duke paraqitur profilin e anëtarëve në varësi moshe, përcaktohet nevoja për likuiditet. Madhësia e aktiveve likuide në fond është e lidhur ngushtë me profilin e vjetërsisë së anëtarëve të fondit të cilët mbushin kushtet për përfitimin e pensionit. Gjithashtu, element tjetër është mesatarja dhe frekuenca e kontributeve.

2.1. Alokimi Strategjik

Në bazë të Ligjit Nr. 76/2023 “Për Fondet e Pensionit Privat”, dhe propozimit të Komitetit të Investimeve, Këshilli i Administrimit ka vendosur Alokimin Strategjik të aseteve të Fondit “Master Pension Fund” sipas tabelës më poshtë:

Kategoritë e investimeve	MIN - MAX	Alokimi i Synuar
Depozita, mjete monetare dhe ekuivalentë të tyre	1% - 15%	5%
Bono thesari dhe obligacione të emetuara ose të garantuara nga Qeveria e RSH	30% - 99%	65%
Tituj borxhi të emetuara nga bankat dhe institucionet financiare jo-banka jo të tregtuara në tregje të rregulluara	0%-5%	5%
Bono thesari dhe obligacione të shteteve anëtare të OECD ose të BE-së	0% - 50%	10%
Bono thesari dhe obligacione të emetuara ose të garantuara nga Banka Qendrore Europiane, Banka Europiane e Investimeve dhe Banka Botërore	0% - 30%	5%
Obligacione Korporative të tregtuara në treg të rregulluar në shtete anëtare OECD--së dhe të BE-së	0% - 30%	3%
Aksione dhe Kuota të fondeve të investimit me pjesëmarrje të hapur me ofertë publike	0% - 30%	7%

Objektivi minimal dhe maksimal i alokimit është dinamik dhe i ndryshueshëm në varësi të kthimit dhe interesit më të mirë të anëtarit. Alokimi i synuar nuk nënkupton një detyrim nga ana e fondit për të investuar sipas shpërndarjes të përcaktuar në tabelë. Komiteti i Investimeve do të gjykojë sipas rastit dhe kushteve të tregut dhe mund të devijojë nga alokimi i synuar.

Kufizimet “MIN-MAX” përbëjnë kufijtë minimal dhe maksimal ku mund të devijojë alokimi i aktiveve nga alokimi i synuar. Në çdo rast alokimi i investimeve do të sigurojë respektimin e limiteve të vendosura në ligjin Nr. 76/2023, datë 21.09.2023, dhe në rregulloret përkatëse të miratuara nga AMF.

3. Procesi i administrimit të rrezikut

Shoqëria Administruese në mënyrë që të menaxhojë Rrezikun ndaj të cilit është i ekspozuar aktiviteti, ndërmeret masat e mëposhtme:

- Ndarjen e funksioneve të veçanta dhe kontrolleve midis njësive së administrimit të portofolit, menaxhimit të Rrezikut dhe njësive back-office dhe raportimit financiar.
- Krijimin e një kulture ku kuptimi dhe menaxhimi i Rrezikut është përgjegjësi e çdo punonjësi të shoqërisë. Punonjësit e çdo njësie njihen me të gjitha risqet ndaj të cilave ekspozohet shoqëria dhe fondi, si dhe të jenë të gatshëm që të sigurohen që çdo risk që bie mbi njësitet e tyre po menaxhohet sipas politikave dhe procedurave.

- Promovimin dhe mbështetjen për përthithjen dhe zbatimin e praktikave më të mira të menaxhimit të risqeve.
- Krijimin e njësisë së dedikuar për menaxhimin e Rrezikut brenda shoqërisë që të identifikojë e të monitorojë në mënyrë të vazhdueshme risqet, para të cilave janë të ekspozuara aktivet e fondit të pensionit dhe shoqëria administruese, përfshirë, të paktën, Rrezikun e tregut, Rrezikun e kredisë, Rrezikun operacional, Rrezikun e reputacionit, Rrezikun ligjor dhe Rrezikun e agjencisë. Kjo njësi është përgjegjëse për mbikëqyrjen e veprimeve të shoqërisë administruese dhe administrimit nga ana e saj të fondit të pensionit dhe të japë udhëzime të përditshme, për të siguruar se shoqëria administruese, në funksionet e veta dhe në rolin e administrimit të fondit të pensionit vepron brenda limiteve të Rrezikut, të vendosura nga Këshilli i Administrimit dhe të shprehura në kontratën e fondit të pensionit dhe në prospekt.
- Politika e menaxhimit të Rrezikut udhëhiqet nga natyra e skemës së fondeve dhe tolerancës për risk të përcaktuar në objektivat e investimit të fondit.
- Metodologjitë e vlerësimit të Rrezikut mbështeten në praktikat më të mira, si dhe në ligjet, rregulloret dhe standardet kontabël ndërkombëtare.
- Përgjegjësit e proceseve/drejtuesit e njësive, ose stafi tjetër i përshtatshëm i shoqërisë, kryejnë edhe vetëvlerësime dhe analiza të risqeve operationale që kanë të bëjnë me linjat e tyre të biznesit, të mbështetur nga njësia e Rrezikut.
- Politika e Rrezikut është ndërtuar mbi një qëndrim gjithëpërfshirës, duke konsideruar jo vetëm Rrezikun e aktiveve të fondit, por të gjithë risqet që hasen nga individët gjatë planifikimit për pension.
- Vendosja dhe monitorimi i kufijve për ekspozimet në risk gjatë aktivitetit dhe transaksioneve të kryera.
- Përmbushja e nevojave për të siguruar buxhetin e nevojshëm për burimet e strukturave dhe sistemeve të menaxhimit të risqeve.
- Krijimi i një emri të mirë dhe besimit tek anëtarët e fondit, në lidhje me menaxhimin sa më të mirë të fondeve në përputhje me të gjitha rregullat dhe ligjet, dhe duke u bazuar në praktikat më të mira.
- Raportimi dhe përputhshmëria e veprimtarisë me rregulloret dhe kërkesat e Autoritetit Mbikëqyrës dhe institucioneve të tjera.

4. Metodatat e vlerësimit të rrezikut nga investimi

Shoqëria ka përcaktuar në politikat dhe procedurat e brendshme metodat e matjes, monitorimit dhe raportimit të treguesve kryesor të rrezikut. Në vijim detajohen rreziqet kryesore ndaj të cilave ekspozohet Fondi i pensionit me pjesëmarrje të hapur “Master Pension Fund”:

Rreziqe	Niveli
Rreziku i Tregut	i Mesëm
Rreziku i Kredisë	i Ulët

Rreziku i Likuiditetit	i Ulët
Rreziku i Agjensisë	i Ulët
Rreziku Operacional	i Mesëm
Rreziku i Përputhshmërisë	i Ulët
Rreziku i Inflacionit	i Mesëm

Rreziku i Tregut - është rreziku që një anëtar të përjetojë humbje për shkak të faktorëve që ndikojnë në performancën e përgjithshme të tregjeve financiare. Rreziku i tregut përbëhet nga: Rreziku i normave të interesit, Rreziku i luhatjes së kurseve të këmbimit. Rritja e normave të interesit sjell zvogëlimin e vlerës së tregut të aktiveve të përbëra nga obligacionet dhe bonot.

Rreziku i Kredisë - Një apo disa emetues të titujve të mbajtur në portofol nga Fondi mund të dështojnë në pagesën e detyrimeve të interesit apo principalit. Gjithashtu, përkeqësimi i cilësisë së kreditit të titujve sjell përkeqësime të likuiditetit dhe zvogëlim të Vlerës Neto të Aktiveve. Fondi ka kryesisht ekspozime ndaj qeverisë shqiptare e cila konsiderohet me risk shumë të ulët krediti.

Rreziku i Likuiditetit - Rreziku i Likuiditetit përbën pamundësinë për të likuiduar një aset në kohë apo për ta likuiduar atë me një normë kthimi pa humbje. Në disa raste tregu për një instrument financiar mund të boshatiset i gjithi, duke sjellë pamundësinë për ta tregtuar atë instrument. Gjithashtu, shitja e sforcuar e një aktivi për të përmbushur nevojat për likuiditet mund të rezultojë me një normë kthimi me humbje. Kjo si pasojë e marrjes në treg të një çmimi shitje për titullin që mund të jetë më i ulët sesa çmimi që vlerësohet çdo ditë nga shoqëria për portofolin e titujve të klasifikuar si të vlefshëm për shitje, ku diferenca (spread) mes çmimeve paraqet edhe kushtet e tregtueshmërisë dhe likuiditetit të tregut financiar.

Rreziku i Agjencisë - Rreziku i Agjencisë është dëmi që mund t'i shkaktohet fondit nga vendimmarrje të qëllimshme të administratorëve të Shoqërisë apo menaxherët e fondit, për interesa personale dhe në kundërshtim me interesat e anëtarëve të fondit. Për parandalimin e këtyre veprimeve, Shoqëria administruese ka hartuar politika e procedura të brendshme dhe ka krijuar mekanizmat e nevojshëm të kontrollit.

Rreziku i Inflacionit - Rreziku i inflacionit përbën Rrezikun që ndryshimet në indeksin e çmimeve në ekonomi mund të japin një ulje të rikthimeve nga investimet nëpërmjet një rënie në fuqinë blerëse të parave të investuara. Në përgjithësi pagesat e obligacioneve ndikohen nga ky risk sepse flukset mund të bazohen në norma fikse interesi, dhe një rritje në inflacion zvogëlon fuqinë blerëse të tyre.

Rreziku Operacional - Rreziku operacional përbën Rrezikun e humbjeve nga mosfunksionimi i sistemeve dhe i procedurave të Fondit, ose nga faktorë të jashtëm. Shoqëria Administruese përpilon procedura të brendshme dhe sisteme kontrolli për minimizimin e Rrezikut operacional.

Rreziku i Përputhshmërisë - Rreziku i përputhshmërisë përbën ekspozimin ndaj penalteteve ligjore, gjobave dhe humbjeve materiale me të cilat mund të përballët Fondi në rast se shoqëria administruese nuk arrin të veprojë në përputhje me ligjet dhe rregulloret përkatëse që rregullojnë veprimtarinë e Fondit, me politikat e brendshme ose me praktikatat më të mira të tregut.